

Kronika

2016–2017 METŲ KRONIKA

2017 m. Vilniaus universitete ir Filologijos fakultete įvyko nemažai permainų.

Pavasari, pasibaigus Filologijos fakulteto dekanu doc. dr. Antano Smetonos kadencijai, laikinai eiti šias pareigas buvo paskirta prof. dr. Meilutė Ramonienė.

2017 m. rugsėjo 1-ąją VU Filologijos fakultetas pasitiko nauja struktūra, kurią po diskusijų, vykusių bendruomenėje, katedrose ir fakulteto Taryboje, patvirtino VU senatas. Suformuoti penki nauji institutai: *Anglistikos, romanistikos ir klasikinių studijų institutas*; *Baltijos kalbų ir kultūrų institutas*; *Taikomosios kalbotyros institutas*; *Užsienio kalbų institutas* ir *Literatūros ir kultūros tyrimų institutas*, kurį sudaro Lietuvių literatūros katedra, A. J. Greimo semiotikos ir kultūros teorijos centras, Vertimo studijų katedra ir keletas kolegų iš kitų katedrų. Šio instituto laikinuoju vadovu paskirtas prof. habil. dr. Arūnas Sverdiolas.

2017 m. gruodžio 4 d. fakultetas išsirinko naująją Tarybą, kuri 2018-aisiais rinks Dekaną. Tarp kandidatų – ir Lietuvių literatūros katedros docentas dr. Mindaugas Kvietkauskas.

2016–2017 m. Literatūros katedroje dirbanti akademinė bendruomenė nuosekliai tęsė visas studijų programas, atliko akademinis tyrimus, vykdė projektus, rašė knygas, rengė kitas publikacijas, užsiėmė aktyvia kultūrine ir šviečiamąja veikla.

APDOVANOJIMAI

2016 m. liepos 6-ąją, Valstybės dieną, už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje Valstybės ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi apdovanotas Lietuvių literatūros katedros docentas, vaikų literatūros tyrinėtojas dr. Kęstutis Urba.

2016 m. doc. dr. M. Kvietkauskas apdovanotas Kultūros ministerijos ir Lietuvių PEN centro teikiama Bronio Savukyno premija už publicistiką kultūrinėje spaudoje. Tais pačiais metais Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla išleido ir M. Kvietkausko kultūrinės eseistikos rinkinį „Uosto fūga“. 2017 m. už šią knygą autoriui paskirta 27-oji Rašytojų sąjungos premija.

2017 m. kovo mėn. už darbų ciklą „XIX a. Lietuvos literatūros istorijos tyrimai“ doc. dr. Brigita Speičytė apdovanota Lietuvos mokslo tarybos skiriama Vinco Krėvės-Mickevičiaus vardine premija. Šia proga B. Speičytė Lietuvos mokslų akademijoje skaitė viešąją paskaitą „Vinco Krėvės agonas“ (2017-05-11).

TYRIMAI: STUDIJS, MONOGRAFIJOS, REIKŠMINGIAUSIOS PUBLIKACIJOS

2016 m. Lietuvių literatūros katedros profesorė emeritė habil. dr. Viktorija Daujo-

tytė išleido dvi literatūrologines studijas: „Sofija: apie rašytoją, literatūros istorikę ir kritikę, visuomenės veikėją, pedagogę S. Čiurlionienę-Kymantaitę“ (Vilnius: LLTI, 2016, 343 p.) ir „Justinas Marcinkevičius. Salomėja Nėris. Alfonsas Nyka-Niliūnas. Mintys, pastabos, fragmentai“ (Vilnius: Nacionalinis muziejus LDK valdovų rūmai, 2016, 189 p.). Vaisingi buvo ir 2017-ieji – pasirodė dar dvi naujos V. Dajotytės knygos: „Asmeniniai kursai: įvada, laisvi seminarai, paskaitos“, sudaryta profesorės paskaitų ir seminarų pagrindu (Vilnius: Rašytojų sąjungos leidykla, 2017, 596 p.), ir „Granas: įtrūkstanti tikrovė. Mąstymo apie Romualdą Granauską punktyrai“ (Vilnius: Odilė, 2017, 320 p.).

2016 m. išleista doc. dr. B. Speičytės parengta dviejų dalių literatūros antologija, aprėpianti XVIII a. pab.–XIX a. vidurį: „Lietuvos literatūros antologija 1795–1831. Šviečiamasis klasicizmas, preromantizmas“ (1–2 t.) (Vilnius: LLTI, I t. – 760 p, II t. – 534 p.). Antologija pristatyta Vilniaus paveikslų galerijoje ir Vilniaus knygų mugėje, taip pat VU FLF Literatūros ir kultūros tyrimų instituto moksliniame seminare.

2017 m. išleista prof. habil. dr. Dainoros Pociūtės monografija „Nematomos tikrovės šviesa: Reformacijos Lietuvoje asmenybės ir idėjos“ (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017, 332 p.). Monografija pristatyta Reformacijos jubiliejui ir autorės mokslinės veiklos, kurios didžioji dalis skirta Reformacijos tyrimams, 25 metų sukakčiai paminėti skirtame renginyje „Reformacija: istorija, asmenybės, tyrimai“ VU bibliotekos Baltojoje salėje (2017-06-01). Šia proga VU bibliotekoje surengta paroda „VU profesorė Dainora

Pociūtė. Reformacijos paveldo pėdsakais: nuo gimtinės Prūsų žemėje iki Sienos Italijoje“. Išleista ir prof. habil. dr. D. Pociūtės „Bibliografijos rodyklė (1991–2017)“ (sudarė Birutė Gudeliienė, parengė Rita Kivilšienė ir Salomėja Peciulkienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017).

Literatūros katedros bendradarbiai reikšmingų publikacijų parengė ir kartu su kitais autoriais ar autorių kolektyvais: 2016 m. doc. dr. M. Kvietkauskas kartu su dr. Larisa Lempertiene sudarė Kijeve leidžiamo judaikos žurnalo „Jegupec“ 26-ąjį numerį, skirtą litvakų kultūrai ir Vilniaus bei Kijevo, kaip žydų kultūrinių centrų, ryšiams. Dalyvauta šio žurnalo pristatyme tarptautinėje Lvovo knygų mugėje (2016 09 16–19). Kijeve išleistame Avromo Sutzkeverio ukrainiečių poezijos vertimų rinkinyje «Пораємне місто» (vert. Valerija Boguslavska, 2016) paskelbtas doc. dr. M. Kvietkausko palydimasis straipsnis «Поетичне свідчення з вільняського гетто».

2016 m. rudenį doc. dr. Dalia Čiočytė tapo Paryžiaus Sorbonos universiteto ir leidyklos „Cerf“ išleisto prestižinio žinyno apie Bibliją pasaulio literatūroje „La Bible dans les littératures du monde“ (Paris: Edition du Cerf, 2016) bendraautore – parašė skyrių apie Bibliją lietuvių literatūroje.

2016 m. straipsnių rinkinyje „Ренессансная Италия в России и Прибалтике. Сборник материалов международной конференции «Прошлое, настоящее и будущее итальянистики в странах Балтии и России в честь профессора А. Д. Роловой». Рига, 25–26 ноября 2010 г.“ (ответственный редактор д. и. н. М. А. Юсим, Москва: Институт Всеобщей истории Российской академии наук, 2016) paskelbtas

prof. habil. dr. D. Pociūtės straipsnis rusų kalba „Итальянский евангелизм в Великом Княжестве Литовском и его поддержка при Боне Сфорце“.

2017 m. didžioji dalis prof. habil. dr. D. Pociūtės mokslinės, akademinės ir kultūrinės veiklos buvo susijusi su Lietuvoje ir Europoje švenčiamu iškiliu Reformacijos 500-ųjų metinių jubiliejumi. Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos iniciatyva parengtame straipsnių rinkinyje „Disputai: idėjos, vizijos“ (sudarė Aurelija Arlauskienė, Vilnius: Kriventa, 2017) publikuoti D. Pociūtės pasisakymai 2013, 2014, 2015 metais vykusiuose Reformacijos istorijos problemoms skirtuose viešuose disputuose, organizuotuose Lietuvos mokslų akademijoje. Dispute apie K. Donelaičių dalyvavo ir doc. dr. D. Kuolys.

2017 m. Ispanijoje išleista VU dėstytojos, vertėjos doc. dr. Carmen Caro į ispanų kalbą išversta Antano Baranausko poema „Anykščių šilelis“ („La floresta de Anykščiai“). Knygoje – doc. dr. B. Speičytės įvadas, pristatantis poemą, jos autorių, lietuvių literatūros ir kultūros kontekstą. Knyga pristatyta Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje (toliau – LNMB) (2017-09-14).

2017 m. Leipcigo knygų mugei doc. dr. Rita Tūtlytė su bendraautoriais parengė leidinį vokiečių kalba apie šimto metų lietuvių literatūrą (Lietuvos šimtmečio proga): „100 Jahre litauischer Literatur: Ein Crashkurs“ (Hrg. Laurynas Katkus, Vilnius: Lithuanian Culture Institute, 2017).

Katedros nariai, kaip įprasta, rašė ir skelbė straipsnius įvairiuose akademinuose periodiniuose leidiniuose.

VADOVĖLIAI, MOKYMO PRIEMONĖS

2016–2017 m. išleista ir studijų reikmėms skirtų mokomųjų leidinių.

2016 m. doc. dr. D. Čiočytė parengė bendrųjų universitetinių studijų dalyko (BUS) teorinės dalies paskaitų konspektą „Biblija Vakarų pasaulio literatūroje“. Konspektas paskelbtas fakulteto elektroninių išteklių dalyje „Vadovėliai, mokymo priemonės“, o 2017-aisiais parengta ir dėstyta nauja šio kurso versija anglų kalba.

Doc. dr. R. Tūtlytė 2017 m. išleido studentams skirtą leidinį „XX amžiaus lietuvių literatūra. Europos katastrofos laikas: nacmečio literatūra. Mokomoji medžiaga. Paskaitų konspektas“ (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017, 120 p.; elektroninis ir spausdintas var.).

Doc. dr. D. Kuolys su bendraautoriais 2016–2017 m. parengė naujų Literatūros vadovėlių seriją vidurinėms mokykloms, 6–10 klasėms. Vadovėlius išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto leidykla.

MOKSLINIAI PROJEKTAI

2016 m. vasarą Lietuvos mokslo tarybos Lituanistinių tyrimų programos konkursą laimėjo doc. dr. D. Čiočytės mokslo projektas „Krikščionybė ir šiuolaikinė lietuvių literatūra (kolektyvinė monografija)“ (projekto sutarties Nr. LIP-16363). Projekte dalyvaujantys keturių universitetų mokslininkai – D. Čiočytė (projekto vadovė), doc. dr. Asta Gustaitienė (VDU), doc. dr. Dalia Jakaitė (ŠU) ir doc. dr. Marijus Šidlauskas (KU) – per 2016–2018 m. yra įsipareigoję parengti mokslinę monografiją. Projekto vykdančioji institucija – Vilniaus universi-

tetas. Šio projekto dalyvių straipsniai skelbiami ir šiame žurnalo numeryje.

STAŽUOTĖS, PASKAITOS UŽSIENIO MOKSLO ĮSTAIGOSE

Lietuvių literatūros katedros mokslininkai vyko į mokslines stažuotes, dalyvavo Erasmus programose, buvo kviečiami skaityti paskaitų užsienio universitetuose.

2016 m. gegužės mėn. doc. dr. D. Čiočytė pagal Erasmus dėstymo vizitų programą lankėsi Brno Masaryko universitete (Čekija), kur anglų kalba skaitė paskaitų ciklą apie demoniškumo vaizdavimą Vakarų literatūroje. 2016 m. gruodžio mėn. doc. dr. Audinga Peluritytė-Tikuišienė pagal Erasmus programą savaitę skaitė paskaitas Prahos Karolio universitete (Čekija). Doc. dr. Regimantas Tamošaitis skaitė paskaitą „Archaiškumo formos lietuvių literatūroje: ištakos, tęstinumas ir modifikacijos / The forms of archaic thought in Lithuanian literature: origins, continuity and modifications / Formy myślenia archaicznego w literaturze litewskiej: źródła, trwanie, transpozycje“ Jogailos universitete, Krokuvėje (Lenkija) (2016-11-24). Doktorantė Violeta Katinienė 2016 m. stažavosi Duisburgo-Eseno universitete (Vokietija) (2016 05 31–2016 06 28).

2017 m. balandžio mėn. prof. habil. dr. D. Pociūtė pakviesta dirbti vizituojančia profesore Padujos universitete (Italija) (2017 04 01–30). 2017 m. gegužės mėn. doc. dr. D. Čiočytė pagal Erasmus dėstymo vizitų programą lankėsi Lodzės universitete (Lenkija), skaitė paskaitų ciklą lenkų kalba apie lietuvių ir lenkų romantizmo literatūrą. 2017 m. lapkričio mėn. doc. dr. A. Pe-

luritytė-Tikuišienė kaip projekto „Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas“ dalyvė skaitė paskaitas studentams baltistams Prahos Karolio universitete (Čekija) (2017 11 05–15).

2017 m. balandžio mėn. doc. dr. K. Urba Krokuvos Jogailaičių universitete (Lenkija) skaitė paskaitą „Vaikų literatūra Lietuvoje: sovietinis ir posovietinis laikas“ (2017-04-18). 2017 m. lapkričio mėn. doc. dr. R. Tamošaitis skaitė viešąsias paskaitas Stambulo ir Ankaros universitetuose (Turkija): „Lithuania in Literature and History“ (2017-11-15) ir „Lithuanian Literature: Archaic Memories and Modern Aspirations“ (2017-11-16).

PRANEŠIMAI LIETUVOS IR TARPTAUTINĖSE MOKSLINĖSE KONFERENCIJOSE

2016–2017 m. dalyvauta tarptautinėse mokslinėse konferencijose, skaityti pranešimai lietuvių, lenkų, italų, vokiečių, rusų kalbomis.

2016 m. prof. habil. dr. D. Pociūtė tarptautinėje konferencijoje „Food and Culture: History, Society, Communication“, vykusioje Sapienza universitete Romoje (Italija), skaitė pranešimą „Lutheran Ethic and Country Life in Eighteenth Century Prussia. Meanings of Food in *Metai (The Seasons)* by Kristijonas Donelaitis“ (2016 06 9–10); tarptautinėje Italijos ir Lietuvos mokslo konferencijoje „Nuo dogmos prie erezijos: heterodoksija, mistika ir pranašystės / Dal dogma all’eresia: eterodossia, mistica e profezia“, organizuotoje kartu su Italų kultūros institutu, skaitė pranešimą «Confes-

sione religiosa e medicina: medici eretici italiani alla corte del Re Stefano Bathory» („Tikyba ir medicina: italų gydytojai eretikai karaliaus Stepono Batoro dvare“) (2016 09 29–30).

Minėtini ir šie 2017 m. prof. habil. dr. D. Pociūtės skaityti pranešimai: „Reformatorische Netzwerke in Litauen“ („Reformacijos tinklai Lietuvoje“), skaitytas tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Die Reformation in Östlichen mitteleuropa. Teil I: Reformatorische Netzwerke in Östlichen Europa“, vykusioje Herderio Institute Marburge (Vokietija) (2017 03 29–31); «Padova e il pensiero eterodosso della Riforma lituana» („Paduja ir heterodoksinė Lietuvos Reformacijos mintis“) – tarptautinėje mokslo konferencijoje «Una via tra il Baltico e Mediterraneo: le relazioni tra le università di Padova e terre lituane in età moderna e contemporanea» („Tarp Baltijos ir Viduržemio šalių: Padujos universiteto ryšiai su Lietuva naujaisiais ir naujaisiais laikais“), vykusioje Padujos universitete (Italija) (2017-05-15); «Antitrinitari alla corte del Re di Polonia e Granduca di Lituania Stefano Balthory» („Antitrinitoriai Lenkijos karaliaus ir Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Stepono Batoro dvare“) skaitytas tarptautinėje mokslinėje konferencijoje «La Riforma Protestante nei paesi slavi» („Reformacija slavų šalyse“), kuri vyko Milane įsikūrusioje Accademia Ambrosiana (Italija) (2017 05 29–30). Pranešimas „Apie ligas ir gydytojus: XVI a. liuteroniškoji raštija ir lietuviškojo medicininio diskurso ištakos“ skaitytas Kėdainiuose, tarptautinėje konferencijoje „Reformacija ir lituanistika“, kurią rengė Lietuvos edukologijos universitetas ir VU (2017 09 25–26). LEU, VU, Nacionalinio muziejaus ir LDK valdovų rūmų surengtoje tarptauti-

nėje konferencijoje „Reformacija Lietuvoje ir jos poveikis kultūros atsinaujinimui“ skaitytas pranešimas „Pats sau sekta“. Reformacijos disidentai: Stepono Batoro gydytojas Nicolò Buccella“ (2017-10-26).

Doc. dr. M. Kvietkauskas 2016 m. Varšuvos universiteto tarptautinėje mokslinėje konferencijoje “Bridges in the Baltic” skaitė plenarinį pranešimą “The Dialogue with the Neighboring Other in the Early 20th Century Jewish Literature of Lithuania” (2016 09 30–10 01); tarptautiniame Amerikos folkloro asociacijos kongrese “Unfinished Stories: Folklife and Folk Narrative at the Gateway to the Future”, vykusiame Majamyje (JAV), skaitė pranešimą “Jews and ‘Good Pagans’: Narratives about the Coexistence with Lithuanians in Early Twentieth Century Litvak Literature” ir moderavo šio kongreso sekciją “Jews and Lithuanians: Interacting Narratives, Shared Spaces” (2016 10 19–22); tarptautinėje konferencijoje „Jewish Languages in the Lithuanian Context“, vykusioje University College London (Anglija), M. Kvietkauskas skaitė pranešimą “The Encounters with the Cultural Other in the Early 20th Century Jewish Literature in Lithuania” (2016-12-01). Docentas taip pat dalyvavo tarptautinės kultūros programos „Litwa w Krakowie. Sezon kultury” diskusijoje „Wokół twórczości Czesława i Oskara Miłoszów”, vykusiame Krokuvoje, Tarptautiniame kultūros centre (Lenkija) (2016 01 25–29).

Doc. dr. K. Urba Oklando mieste (Naujojoje Zelandijoje) vykusiame 35-ajame IBBY organizacijos kongrese skaitė pranešimą „Globalus ir lokalus karo vaizdas Sonyos Hartnett apysakoje „Sidabrinis asiliukas“ ir kai kuriuose lietuvių rašytojų apsakymuose“ (2016 08 18–21).

2017 m. doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė Vilniaus universiteto surengtoje tarptautinėje Baltistikos centrų konferencijoje „Literatūros ir kultūros kontekstai“, vykusioje Anykščiuose, skaitė pranešimą „Lietuvių literatūros ir vizualiųjų menų paralelės sovietmečio ideologinių imperatyvų aplinkoje“ (2017-04-20). Svarbu paminėti, kad šią konferenciją rengė Lietuvių literatūros katedra, jos organizatorės buvo doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė ir dr. Neringa Klišienė, konferencijoje dalyvavo baltistai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos ir Čekijos universitetų.

Doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė taip pat dalyvavo tarptautinėje 12-oje literatūrologų komparatyvistų konferencijoje „Influence and Originality in Literary Creation“ Tartu universitete (Estija), kur skaitė pranešimą „The Mutations of the Modernism During the Soviet Period: Lithuanian Literature in the Environment of the Visual Arts“ (2017-10-03); tarptautinėje konferencijoje „Pranciškus Skorina ir jo Prahos Biblija. Daugiakalbis LDK kultūrinis paveldas ir šiandiena“ Karolio universitete (Praha) skaitytas pranešimas „Žodžio galia literatūroje ir šalia jos: sovietmečio pradžia Lietuvoje“ (2017-11-08).

Doc. dr. D. Čiočytė buvo pakviesta skaityti plenarinio pranešimo „Literature and Christianity: The Aspect of Theodicy“ („Literatūra ir krikščionybė: Teodicijos aspektas“) tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Religijos dinamika kultūroje: tapatybių sąveikos ir jų raida“, kurią organizavo Mykolo Romerio universitetas (2017-10-26).

Pasaulyje ir Lietuvoje vykusiose tarptautinėse mokslinėse konferencijose pranešimus skaitė ir katedros doktorantės.

Doktorantė Gintarė Petuchovaitė tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Writing on Religion in the Modern Age (16th–18th Centuries)“, vykusioje Sangalli institute, Florencijoje (Italija), skaitė pranešimą „The Idea of Antichrist in the Confessional Polemics of the Grand Duchy of Lithuania during the 16th century“ (2016 09 14–16); mokslinėje konferencijoje „Esperienze religiose e culturali di confine: eresia, mistica e profezia / Religiniai ir kultūriniai patyrimai ant ribos: erezija, mistika ir pranašystės“, vykusioje Vilniaus universitete, skaitė pranešimą „Popiežiaus demonizavimas polemikėje XVI a. Lietuvos literatūroje“ (2016 09 29–30); o LEU surengtoje tarptautinėje konferencijoje „Cultural Bridges and Underbridges / Tiltai ir patiltės“ skaitė pranešimą „XVI a. religinė polemika: išklausti ar pasisakyti?“ (2016 09 23–24).

Doktorantė V. Katinienė tarptautinėje mokslinėje konferencijoje Vilniaus universitete „History, Memory, and Nostalgia: Literary and Cultural Representations“ skaitė pranešimą „Bruchlinien der Erfahrung in litauischen und deutschen Gegenwartsromanen“ („Patirties lūžiai šiuolaikiniuose lietuvių ir vokiečių romanuose“) (2016-09-29), o tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Der Osten Europas und die deutsche Literatur. Johannes Bobrowski und andere“, kuri vyko VDU, Kaune, skaitė pranešimą „Fluss als Exilsymbol am Beispiel des Gedichtes „Die Memel“ von Johannes Bobrowski“ (2017-09-22).

Doktorantė Aleksandra Strelcova tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Skaitymo ir rašymo kultūra: teorija ir praktika“ (Vilnius) skaitė pranešimą „Literatūros paaugliams kritika Lietuvoje: situacijos analizė ir ateities perspektyvos“ (2016-11-17);

o tarptautinėje Baltistikos centrų konferencijoje „Literatūros ir kultūros kontekstai II“ (Anykščiai) – pranešimą „Šiuolaikinio paauglio socialinės ir kultūrinės realybės atspindžiai naujojoje lietuvių literatūroje paaugliams“ (2017-04-20).

Katedros nariai dalyvavo ir įvairiose nacionalinėse konferencijose, taip pat skaitė viešąsias paskaitas ir pranešimus kituose akademinuose renginiuose.

Prof. habil. dr. D. Pociūtė mokslinėje konferencijoje „Martyno Liudviko Rėzos epocha ir jo darbai“, kurią organizavo Klaipėdos universitetas, Neringos savivaldybė, Thomo Manno kultūros centras ir L. Rėzos kultūros centras, skaitė pranešimą „Europos vaizdai Prūsijos kariuomenės kapeliono M. L. Rėzos 1813–1814 m. karo žygių dienoraštyje“ (2016-10-07); tarptautinėje konferencijoje „Reformacijos idėjų atgarsiai tarp Gdansko ir Talino. Kultūrinio transfero ypatumai“, vykusioje Klaipėdos universitete, skaitė pranešimą „Padujos universitetas ir LDK antitrinitorizmo ištaikos: Petras Gonezijas“ (2017 09 07–09).

Doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė 2016 m. Vytauto Kubiliaus ir Rimvydo Šilbajorio 90-osioms gimimo metinėms skirtoje Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto konferencijoje „Orientaciniai žaidimai kintančiuose literatūros lai(u)kuose: lietuvių literatūros kritikos dabartis, istorija ir teorija“ skaitė pranešimą „Skola ir skolininkai“ apie šiuolaikinę čekų literatūros kritiką (2016-11-25). Doc. dr. R. Tamošaitis LEU organizuotoje mokslinėje konferencijoje „XXI amžiaus novelistikos kontūrai“, skirtoje Antano Vaičiulaičio

110-osioms gimimo metinėms, skaitė pranešimą „Magiškojo ritualo ir humanistinės etikos kontroversija A. Vaičiulaičio novelėje“ (2016-12-01). Šioje konferencijoje pranešimą „Asmeninė Antano Vaičiulaičio korespondencija: laišakai žmonai“ skaitė ir dr. N. Klišienė. Dr. N. Klišienė taip pat skaitė pranešimą „Laiškai iš Paryžiaus – prancūzų kultūros recepcija tarpukario Lietuvoje“ Vilniuje vykusioje tarptautinėje Lietuvos lyginamosios literatūros asociacijos ir LEU konferencijoje „Kultūrų tiltai ir patiltės“ (2016 09 23–24).

2017 m. doc. dr. D. Čiočytė dalyvavo Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto surengtoje mokslinėje konferencijoje „Žemės karta: Kazio Bradūno darbai ir dienos“ ir skaitė pranešimą „Senosios baltų tikybos ‚krikštijimas‘ Kazio Bradūno lyrikoje“ (2017-03-03). Pranešimo pagrindu parengtas straipsnis išspausdintas žurnale *Colloquia* 38 (LLTI, 2017, 35–50). Doc. dr. R. Tūtlytė minėtoje konferencijoje skaitė pranešimą „Istorinė vaizduotė Kazio Bradūno poezijoje“ (2017-03-03). Doc. dr. K. Urba Lietuvos edukologijos universiteto surengtoje Kazio Sajos 85-mečiui skirtoje konferencijoje skaitė pranešimą „Kaip atsiranda nykštukai (Kazio Sajos „Peštukai ir nykštukai“ iš laiko perspektyvos)“ (2017-06-20).

Doc. dr. B. Speičytė skaitė akademinis pranešimus Santaros-Šviesos suvažiavime Alantoje („Kaip atsirado *lietuvių literatūra*?“ (2017-06-23) ir akademinėje „Baltų lankų“ studijų savaitėje Druskininkuose („Lyrikos rinkinio kūryba: Maironio *Pavasario balsų* laidos“ (2017-07-07). Taip pat VU Filologijos fakultete skaitė pranešimą „Filomatų savikūra: derybos ir dalybos“ (2017-10-19).

Dokt. G. Petuchovaitė tarpdisciplininėje mokslinėje konferencijoje „Liga ir negalė kultūroje“ Šiaulių universitete skaitė pranešimą „Erezijos kaip maro metafora Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės poleminėje literatūroje XVI a. II p.“ (2016 05 12–13), o doktorantų mokslinėje konferencijoje „Idėjų archeologija“ Lietuvių literatūros ir tautosakos institute – pranešimą „Antikristo idėja XVI a. poleminėje literatūroje“ (2016-05-20).

MOKSLO, KULTŪROS IR ŠVIETIMO SKLAIDOS PROJEKTAI

ŠVIEČIAMOJI VISUOMENINĖ VEIKLA. LITERATŪROS IR KULTŪROS RENGINIAI

Prof. habil. dr. D. Pociūtė buvo Lietuvos Reformacijos metų (2017) valstybinės komisijos prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, rengusios Reformacijos jubilėjaus minėjimo programą, narė, aktyviai dalyvavo rengiant ne vieną LRT laidą apie Lietuvos Reformacijos raidą ir asmenybes (LRT laidos „Lietuvos Kolumbai“ (2017-02-06; 2017-02-20); LRT forumas „Lietuviški ženklai pasaulyje“ (2017-02-25); LRT laida „Istorijos detektyvai: Kodėl lietuvius buvo uždraustas Europoje?“ (2017-10-31). Ji taip pat skaitė viešąsias paskaitas Vilniuje („Reformacijos tinklai: Lietuva ir XVI a. Europos religiniai procesai“, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2017-11-15) ir kitose Lietuvos vietovėse. Profesorė taip pat parengė vaizdo pamoką Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams „Reformacija ir knyga: Martyno Mažvydo Katekizmas“ (<<http://mokytojojtv.blogspot.lt/2017/10/>

reformacija-ir-knyga-martyno-mazvydo.html>) (2017-10-18).

Minėjome ir Kazio Bradūno metus, skirtus šimtosioms poeto gimimo metinėms. Doc. dr. R. Tūtlytė Lietuvos mokytojų Lituanistų sambūrio suvažiavime, vykusiame Vilniaus universitete, skaitė pranešimą apie XX amžiaus egzodo poeto Kazio Bradūno poezijos reikšmę. Šio pranešimo pagrindu portale „Bernardinai.lt“ publikuotas straipsnis „Aš norėčiau girdėti, kaip skamba mano gimtoji kalba“ (<www.bernardinai.lt/kultura/2017.01.28>).

Katedros nariai pranešimus skaitė ir Lietuvos mokytojų Lituanistų sambūrio metinėje konferencijoje „Literatūra šiandienos mokykloje“, kuri 2017 m. rudenį vyko Anykščiuose: doc. dr. R. Tūtlytė skaitė pranešimą „Lyrika: mokykloje ir ne tik“, doc. dr. R. Tamošaitis – „Kaip mokiniams atversime Žemaitę, Krėvę, Granauską ir kitus lietuvių klasikų?“, doc. dr. D. Kuolys – „Mūsų literatūros jungės: nuo Sovijaus iki Papievio“ (2017 10 20–21).

Bendradarbiavimas su Lietuvos mokyklomis, mokytojais lituanistais ir gabiais moksleiviais – įprastas Lietuvių literatūros katedros darbų baras. Nuo 2010-ųjų prof. habil. dr. D. Pociūtė kasmet vadovauja respublikinei Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadai, yra jos vertinimo komisijos pirmininkė. 2016 m. kovo 3–4 d. vykusią VII-ąją Lietuvos mokinių ir užsienio lietuviškųjų mokyklų lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadą globojo Palanga – renginys vyko Vlodo Jurgučio pagrindinėje mokykloje. Komisijos darbe dalyvavo ir katedros mokslininkai: doc. dr. R. Tamošaitis, doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė, dr. N. Klišienė, dr. Jurgita Žašainaitė-Gedminienė. 2017 m. kovo 16–18 d. jau VIII-oji kon-

ferencija vyko Anykščių Antano Baranausko pagrindinėje mokykloje. Be prof. habil. dr. D. Pociūtės, vertinimo komisijos darbe dalyvavo katedros docentas dr. R. Tamošaitis ir dr. N. Klišienė.

Doc. dr. K. Urba dirbo Lietuvos mokinių meninio skaitymo konkurso šalies etapo, vykusio Šakių „Varpo“ mokykloje, vertinimo komisijoje (2017 04 21–22). Doc. dr. B. Speičytė dirbo Palangoje vykusiame 49-ajame Jaunųjų filologų konkurse, Literatūros kritikos sekcijoje (2017 04 12–14).

Lietuvių literatūros katedros dėstytojai dalyvavo daugybėje kitų kultūros renginių.

Doc. dr. B. Speičytė įvairiuose renginiuose, skirtuose lietuvių rašytojų sukaktims minėti, regioninės kultūros reikiškiniams aptarti, skaitė šiuos mokslo populiarinimo pranešimus: „Ar savanoriškai ryšimės tautinei savizudybei?“ Mikalojaus Akelaičio požiūris į lietuvių literatūrą“ (konferencija mokytojams lituanistams „Aušra“ – Suvalkijos kultūrinis atgimimas. Nuo V. Kudirkos iki K. Bradūno“, Paežerių dvaras, 2017-03-24); „Dovana Šatrijos Raganos kūryboje“ (renginys, skirtas Šatrijos Raganos 140-osioms gimimo metinėms, Užventis, 2017-03-30), „Žvilgsnis atgal: Lietuvių tautinio atgimimo epochos atmintis vėlyvojoje Šatrijos Raganos kūryboje“ (renginys, skirtas tai pačiai progai, Plungės biblioteka, 2017-05-13), „Filomatų programa“ (renginys, skirtas Filomatų draugijos įkūrimo 200 metinėms; Jašiūnų „Aušros“ gimnazija, 2017-10-13), „Andrius Vištelis – poetas-maištininkas“ (A. Vištelio 180-ųjų gimimo metinių sukakties minėjimas Zapuškių kultūros centre). Docentė taip pat dalyvavo Redos Griškaitės ir Viktorijos Daujotytės knygų pristatymuose: R. Griškaitės studija „Nuo botanikos iki istorijos:

Paluknio dvaro literatė Aleksandra Volfgangaitė (Aleksandra Tekla Sofia Wolfgang, 1805–1861)“ pristatyta Paluknyje (2017-03-12), V. Daujotytės knyga „Suklusimai“ – Vilniaus paveikslų galerijoje (2017-05-25), o monografijos „Granas: įtrūkstanti tikrovė. Mąstymo apie Romuldą Granauską punktyrai“ pristatymas vyko Rašytojų klube (2017-09-12).

2016–2017 m. doc. dr. A. Peluritytė-Tikuišienė Lietuvos rašytojų sąjungos klube pristatė Viktoro Rudžiansko, Donaldso Kajoko knygas; o VU studentams literatams surengė susitikimus su poetais Antanu A. Jonynu, Gintaru Bleizgiu, Viktoru Rudžiansku, Rimvydu Stankevičiumi, Giedre Kazlauskaite.

Doc. dr. M. Kvietkauskas 2016 m. Vilniaus knygų mugėje moderavo didelį visuomenės ir medijų atgarsį sukėlusią diskusiją „Sovietmečio rašytojų laikysenos: keblus palikimas“ (2016-02-24), transliuotą LRT. Įvairiuose 2016–2017 m. Knygų mugių renginiuose, diskusijose, knygų pristatymuose aktyviai dalyvavo ir kiti Lietuvių literatūros katedros nariai.

AKADEMINIAI SEMINARAI

2013–2014 m. VU Filologijos fakultete pradėjo darbą akademinis seminaras „Už disciplinų“, skirtas doktorantams, vyresniųjų kursų studentams ir katedros kolegoms. Seminarą vedė profesorė habil. dr. V. Daujotytė, o organizavo doc. dr. M. Kvietkauskas ir doc. B. Speičytė.

2016 m. rudens semestre ši veikla atnaujinta. Surengta 13 seminarų, vienijamų temos „Gyvenimo istorijos / istorijų gyvenimai“. 2017 m. rudenį organizuoto seminaro tema – „Lyginamoji lituanistika“. Seminarų metu svarstyti nacionalinės literatūros

tyrimo iššūkiai globalizacijos kontekste, pasaulinės / visuotinės literatūros, lyginamosios literatūros, lyginamųjų literatūros studijų teorijos ir metodologijos klausimai.

Kaip ir kasmet, 2016 m. doc. dr. M. Kvietkauskas organizavo XI akademinį vasaros seminarą „Literatūros salos“, vykusį liepos 26–28 d. Jašiūnuose (Šalčininkų r.), skirtą kultūrų paribio, XIX a. dvarų paveldo ir tapatybių dialogo problematikai aptarti. Pranešimus skaitė Kristina Rutkovska, Lina Leparskienė, Žydronė Kolevinskienė, Aušra Pažėraitė, Reda Griškaitė, Radosław Okulicz-Kozarynas (UAM), Jolita Mulevičiūtė, Marijos Krupoves-Berg, Vytautas Mikeliūnas. Svečiavosi Mindaugas Nastaravičius. „Literatūros pievų“ popietės buvo skirtos studentų pranešimams.

XII vasaros seminaras „Literatūros salos“ vyko 2017 m. liepos 24–28 d. Kaltenėje (Latvija). Jis buvo skirtas lietuvių ir latvių literatūriniais bei kultūriniais ryšiams. Pranešimus skaitė lietuvių mokslininkai Roma Bončkutė, Vigmantas Butkus, Viktorija Daujotytė, Regina Kvašytė, Laura Laurušaitė, Dangiras Mačiulis, Živilė Nedzinskaitė, Manfredas Žvirgždas ir kolegos iš Latvijos universiteto: Ojārs Lāms ir Lidija Leikuma. Diskusijoje apie humanitarinių mokslų padėtį Lietuvoje pranešimą skaitė Kęstas Kirtilkis, diskusiją moderavo M. Kvietkauskas. Tarp studentų buvo aktyvūs VU Filologijos fakulteto bakalaurantai ir bakalaurai, skaitę pranešimus ir dalyvavę diskusijose: Ieva Kristinaitytė, Rokas Šimkevičius, Mantas Tamošaitis, Mantas Toločka.

DISERTACIJOS

2016–2017 m. katedros nariai dalyvavo ne viename lituanistinių disertacijų gynime kaip vadovai, recenzentai, doktorantūrų komitetų ir gynimo tarybų nariai.

KITI KATEDROS RENGINIAI

2016 m. gruodžio 2 d. Lietuvių literatūros katedros absolventui, Masaryko universiteto (Brno) Kalbotyros ir baltistikos instituto vyresniajam asistentui dr. Vaidui Šeferiui už aktyvią pedagoginę ir mokslinę lituanistinę veiklą LR Švietimo ir mokslo ministerijoje buvo įteikta mokslo premija, skirta užsienyje dirbantiems lietuvių mokslininkams. Ta proga gruodžio 3 d. dr. V. Šeferis svečiavosi fakultete ir skaitė paskaitą „Donelaitis, Lietuva ir šiuolaikinis mokslas“.

Nuo 2016 m. lapkričio mėn. katedroje administratorės pareigas pradėjo eiti dr. Birutė Gudelienė (anksčiau administratore dirbusi Martyna Razmaitė pakeitė darbovietę). B. Gudelienė 2015 m. apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją „Anksstyvosios Simono Daukanto leksikografijos ortografijos principai ir jų realizacija“, tad dirbdama administracinį darbą planuoja tęsti ir savo mokslinius tyrinėjimus.

2017 m. Lietuvių literatūros katedroje pradėjo dirbti doktorantė Eleonora Buožytė. Ji rengia daktaro disertaciją „Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio (1549–1616) kultūrinė aplinka“ (vadovė – prof. habil. dr. D. Pociūtė).

Parengė Saulė Matulevičienė